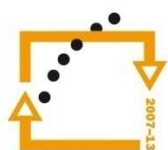

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická Brno, Sokolská 1

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název: Elektrický proud střídavý

Téma: Zapojení vinutí trojfázového alternátoru do trojúhelníka

Autor: Ing. Radovan Hartmann

Číslo: VY_32_INOVACE_45-15

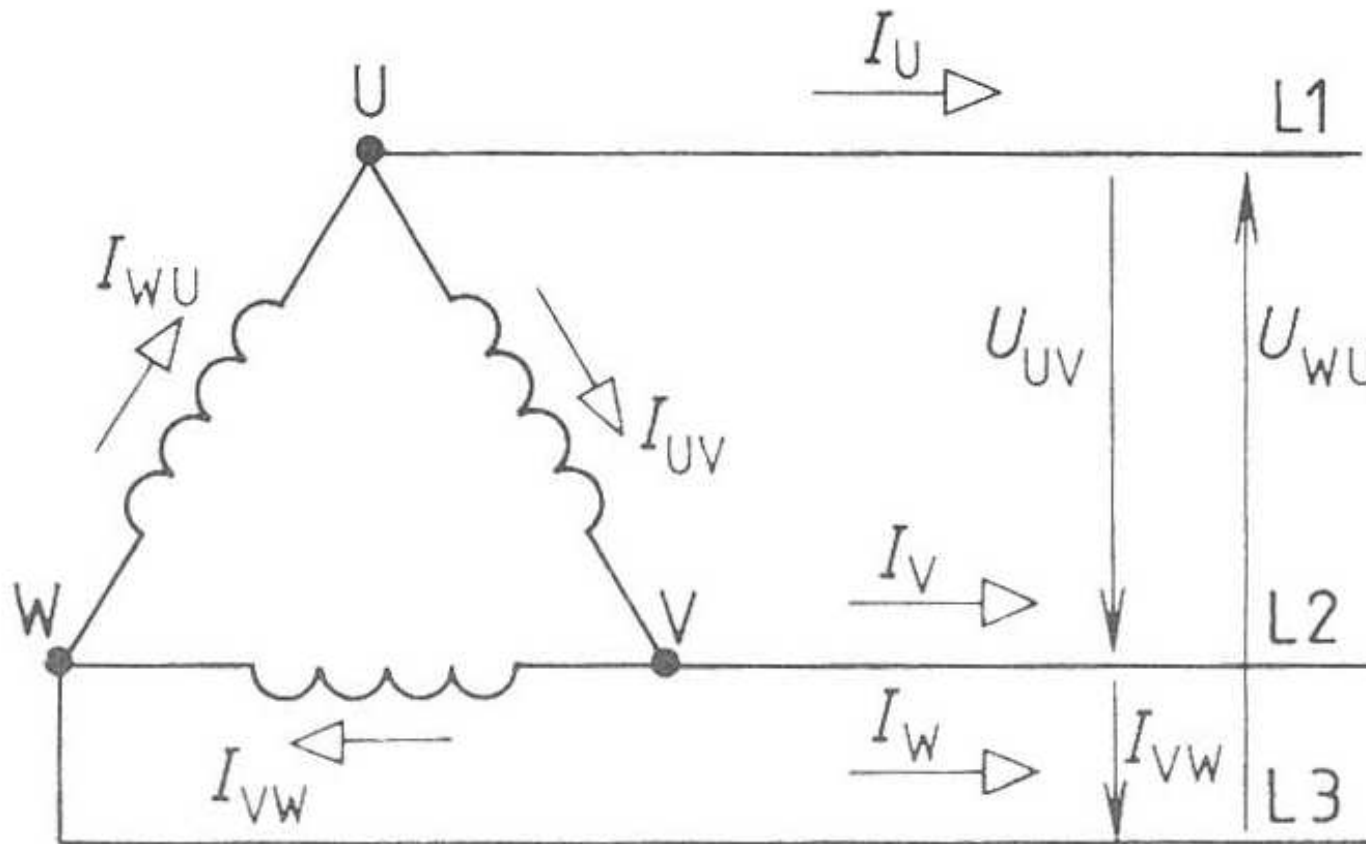
Anotace: Materiál je určen pro 2. ročníky SPŠ obor strojírenství. Jedná se o výkladovou prezentaci k problematice zapojení vinutí trojfázového alternátoru do trojúhelníka.

Listopad 2013

Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

- Při zapojení fází trojfázového alternátoru je konec každé fáze spojen se začátkem následující fáze – obr 1. Zapojení vinutí do trojúhelníka tvoří uzavřený obvod. Zapojení tvoří trojvodičovou soustavu.

Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

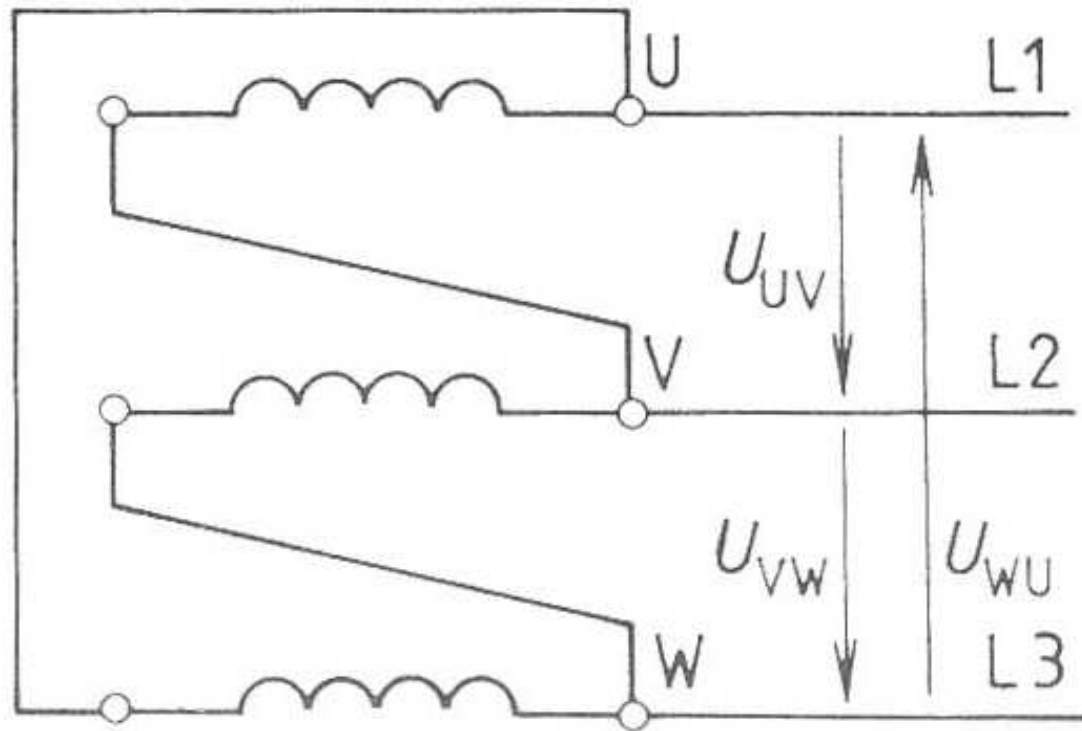

Obr 1 – trojfázový alternátor – zapojení do trojúhelníka

Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

- U trojfázových transformátorů se kreslí zapojení fází do trojúhelníka podle obr 2.
- Součet okamžitých hodnot napětí se rovná nule a pokud není generátor zatížen, neprochází vinutím proud. Zapojení do trojúhelníka tvoří uzavřený obvod a tudíž nemá střední vodič.

Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

Obr 2 – zapojení do trojúhelníka používané u transformátorů

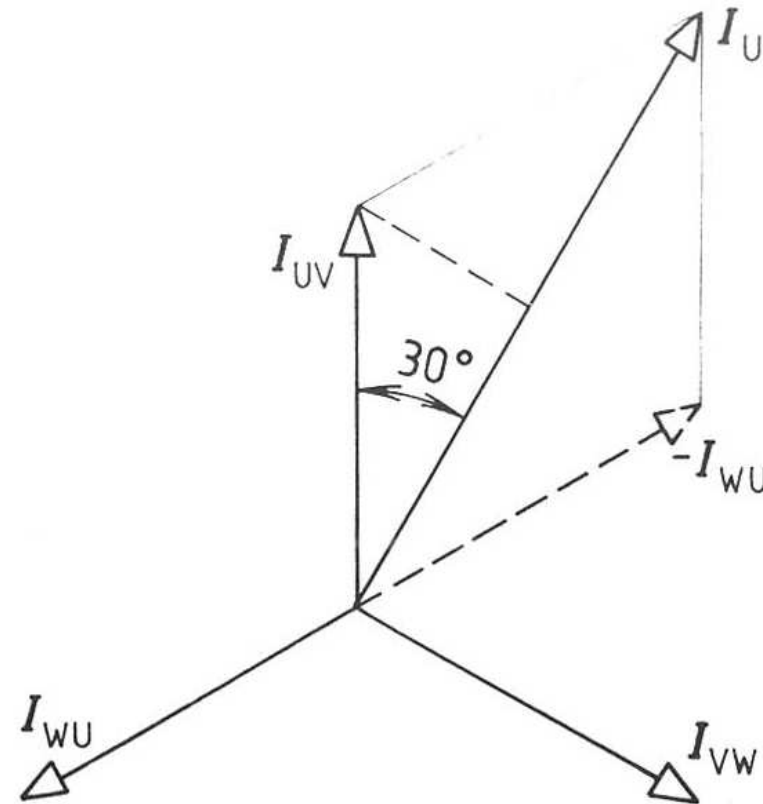
Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

- V zapojení je jen jeden druh napětí, které se rovná napětí sdruženému.

$$U_f = U_s = U_{UV} = U_{VW} = U_{WU}.$$

- Proud se vždy odebírá ze spoje dvou fází, takže je to proud sdružený. Je dán rozdílem fázorů proudů dvou fází a jeho velikost stanovíme z fázorového diagramu – obr 3.

Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

Obr 3 – odvození vztahu mezi sdruženým a fázorovým napětím

Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

$$I_U = 2I_{UV} \cos 30^\circ = 2I_{UV} \frac{\sqrt{3}}{2} = I_{UV} \sqrt{3}.$$

- Obecně tedy platí vztah

$$I_s = I_f \sqrt{3}.$$

Zapojení trojfázového alternátoru do trojúhelníka

- Sdružený (síťový) proud IS je při zapojení alternátoru do trojúhelníka 1.73 krát větší nežli proud fázový. Obsahuje-li fázové napětí při spojení do trojúhelníka třetí harmonickou, prochází uzavřeným obvodem vinutí fází proud neboť třetí harmonické jsou ve fázi a proto se sčítají. To je hlavní nevýhodou zapojení do trojúhelníka.

ZDROJE:

- BLAHOVEC, A. *Elektrotechnika II*. Praha, 1999, 154 s. ISBN 80-860-7367-X.